

МОЛОДІ, ПРАВНИКАМ, ПРАКТИКАМ

ЮРФАКТИ ПЛЮС

ГРУДЕНЬ 2019 -
СІЧЕНЬ 2020

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
ІФ № 580 - 148P від 24. 11. 2011 р.

74 (88)

**Глибоко сумуюмо з приводу
передчасної смерті колеги**

Брейн-ринг «Права людини»

стор. 5

**Відбувся круглий стіл на тему
«Загальна декларація прав людини
ООН 1948 року:
стан реалізації в Україні»**

**ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ
«МІСЦЕВІ ПОДАТКОВІ ПЛАТЕЖІ»
ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ**

Податковий кодекс України (далі - ПКУ або кодекс) спричинив втрату чинності великого масиву нормативно-правових актів України, які регулювали оподаткування, а також вніс суттєві зміни в правове регулювання місцевих податкових платежів. Основною зміною стало положення п. 10.4. ст. 10 ПКУ: «Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється». Тобто, придумувати собі якісь податкові платежі, крім тих, які визначені в ПКУ, місцева рада не може.

Загалом, згідно кодексу, в межах закріплених повноважень, місцеві ради можуть своїми рішеннями врегулювати елементи місцевих податкових платежів, які є в ПКУ.

стор. 7

Наші координатори

ЛОГВІНОВА Марія Володимирівна, СІЩУК Ліліана Василівна,
МИКИТИН Юрій Іванович,
ЗОЗУЛЯК Ольга Ігорівна, ЗІНИЧ Любомир Васильович,
ШПІЛЯРЕВИЧ Вікторія Вікторівна, СХАБ-БУЧИНСЬКА
Тетяна Ярославівна, ГРИШКО Уляна Петрівна,
КОЗИЧ Ігор Васильович, КВАСНИЦЯ Степан Мирославович

Хто ми? Редколегія

Харишин Марія ПР-41, Яшан Вікторія ПР-41, Глеб Юлія-Віра ПР-31, Максилевич Андрій МП-12,
Гаранько Владислав МП-12, Пригода Тетяна ПР-24, Агоштон Аліна ПР-31, Вовк Вікторія ПР-32

• Офіційний сайт - www.law.pu.if.ua

• Прикарпатський правничий клуб у Facebook - <http://www.facebook.com/pr.law.club>

• Юр ТВ на Youtube <http://www.youtube.com/user/TvFemida>

Глибоко сумуємо з приводу передчасної смерті колеги

Професорсько-викладацький склад і студенти навчально-наукового юридичного інституту глибоко сумують з приводу передчасної смерті доцента кафедри кримінального права Круля Святослава Михайловича.

В це важко повірити і неможливо усвідомити, але сталося непоправне. На 35-му році життя обірвалося життя нашого колеги і хорошої, порядної, чуйної людини.

Колектив інституту і студенти висловлюють щирі співчуття родині та близьким Святослава Михайловича.

У цей важкий для Вас час, ми разом з Вами низько схиляємо голову у скорботі. Нехай опіка Всевишнього полегшить гіркоту втрати, а наші молитви та щирі співчуття полегшать родинне горе.

Вічна пам'ять!

Відбувся круглий стіл на тему «Загальна декларація прав людини ООН 1948 року: стан реалізації в Україні»

10 грудня 2019 року у навчально-науковому юридичному інституті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» відбувся круглий стіл на тему «Загальна декларація прав людини ООН 1948 року: стан реалізації в Україні». Участь в круглому столі взяли науковці, аспіранти та студенти.

Зокрема, долучилася до роботи круглого столу Непийвода Людмила Іванівна, регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Івано-Франківській області з

доповіддю на тему: «Вплив використання штучного інтелекту

на права людини, новий виклик у боротьбі з дискримінацією».

Окрім того, Загурський Олександр Богданович, доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту Тернопільського національного економічного університету, доцент, кандидат юридичних наук виступив з доповіддю на тему: «Концептуальні підходи до розуміння феномену «безпека».

Дякуємо учасникам за плідну працю!

Юридичною клінікою здійснено показ правопросвітницьких фільмів для студентів економічного факультету

У рамках Всеукраїнського тижня права 10. 12. 2019 р. представниками юридичної клініки навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника спільно з Docudays UA було проведено показ фільмів «Колір фасаду синій» та «Край електросміття» для студентів економічного факультету.

Студенти жваво брали участь в обговоренні конфлікту інтересів громади і бізнесу, проблематику екологічного права та прав людини.

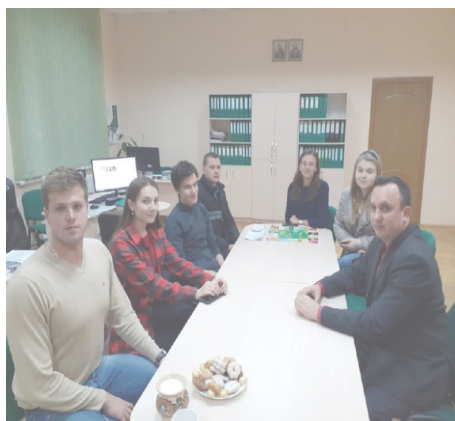
Представники юридичної клініки відвідали Івано-Франківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

ЮРФАКТИ+
№ 74(88)

3

Студенти-консультанти юридичної клініки навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 10. 12. 2019 р. відвідали Івано-Франківський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, де мали можливість поспілкуватися з адвокатом, який надає безоплатну правову допомогу і змогли задати йому цікаві питання, що стосуються адвокатської діяльності.

Для підвищення своїх знань, присутні взяли участь у грі

якої є обговорення основних прав людини і громадянина, закріплених Конституцією України. Всі бажаючі отримали

можливість стати монополістами в правовій галузі, заробити капітал, встигли «попрацювати» у різних державних органах та установах, за що отримували заробітну плату, а також сплачували штрафи і податки.

Показ фільму «Булер» для студентів Педагогічного факультету

11. 12. 2019 р. представниками юридичної клініки навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника спільно з СТАН \ STAN artgroup та Мандрівний Docudays UA на Прикарпатті було проведено показ фільму «Булер» для студентів Педагогічного факультету. Після перегляду стрічки студенти зорієнтувалися

що таке булінг та кібербулінг,

як його розпізнати та як йому протидіяти у будь-якій ролі – і постраждалого, і свідка, а також про те, що з булером також потрібно розмовляти, і що таким дітям також потрібна допомога.

Незважаючи на невисоку явку у зв'язку з навчальним навантаженням, студенти активно обговорювали проблематику булінгу в школах і протидію насильству в підлітковому віці.

Відбулося модельне судове засідання

12. 12. 2019 року у стінах навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника завдяки плідній співпраці Юридичної клініки та Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області було проведено модельне судове засідання цивільної справи про поділ спільного майна подружжя.

Головуючою у модельному судовому засіданні була Іванна Петрівна Ковалюк – суддя Івано-Франківського міського суду Івано-Франківської області.

Студенти-консультанти Юри-

дичної клініки розподілили ролі учасників судового процесу, а суддя на основі своїх

професійних здібностей, досвіду і знань вирішувала спір по суті та розтлумачила правильність застосування норм матеріального і процесуального права.

Окрему подяку висловлюємо голові Івано-Франківського

міського суду Івано-Франківської області Антоняку Тарасу Михайловичу за активне сприяння в організації цього заходу та учням Івано-Франківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №16 за проявлений інтерес до тематики судового процесу

Стажування доцента кафедри кримінального права Вікторії Шпіляревич на базі Університету «CollegiumCivitas» (м. Варшава, Республіка Польща)

З 8 листопада до 13 грудня доцент кафедри кримінального права Вікторія Шпіляревич пройшла стажування в рамках програми стажування «Інтернаціоналізація вищої освіти». Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі» на базі Університету «CollegiumCivitas» (м. Варшава).

Під час стажування відбулося ознайомлення з діяльністю та адміністрацією Університету «CollegiumCivitas», напрямами підготовки фахівців, організацією навчального процесу та методикою викладання навчальних дисциплін. Зокрема, слухалися лекції на теми: Поняття інтернаціоналізації вищої освіти, основні складові.

Конституція для науки. Проект реформи польської вищої освіти (Міністра SZ J. Gowina). Програми наукового моделювання професійної підготовки студентів. Основні інструменти підтримки мобільності науковців.

Організація навчання, програми та підготовки студентів у польських вищих навчальних закладах. Ознайомлення з теоре-

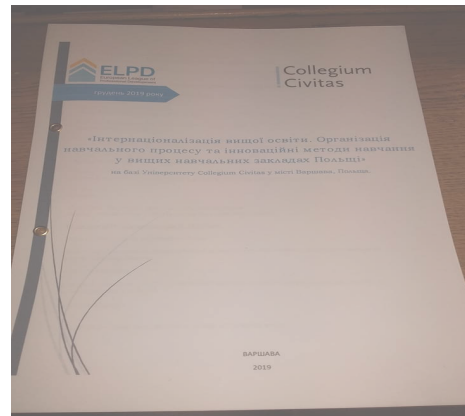
тичними засадами організації навчального процесу та освітніми стандартами у польських вищих навчальних закладах. Моделі європейських освітніх систем та особливості роботи із ними, методи оцінювання успішності студентів, організація праці викладача європейського вищого навчального закладу та формування педагогічного навантаження. Болонська система та її вплив на інтернаціоналізацію освіти.

Підтримка та використання грантів для інтернаціоналізації вищих навчальних закладів. Організація міжнародної співпраці в рамках Європейського законодавства. Освітні програми, гранти та стипендії Європейського союзу, особливості вибору, організація

роботи. Колегіум Civitas, досвід участі в програмі «Erasmus+» та її роль у інтернаціоналізації освіти.

Створення та управління дослідницькими та аналітичними проектами. Написання власного проекту за результатами стажування та презентація його під час виїзного модулю.

На практичних заняттях доцент Вікторія Шпіляревич презентувала доповідь на тему: «Академічна мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» як одна з форм інтернаціоналізації вищої школи в Україні» та взяла участь в дискусії щодо порівняння проектів академічної мобільності в Україні та Польщі.

Юридичний Центр - це професійне об'єднання адвокатів, засноване з метою захисту прав громадян та підприємців як в Україні, так і за кордоном. Головною метою Юридичного Центру є висока фаховість надання правових послуг, що досягається шляхом індивідуальної спеціалізації юристів.

Ми пропонуємо гнучкі форми надання правової допомоги - індивідуальні консультації, представництво по справах за окремими дорученнями та абонентське обслуговування бізнес-структур і професійних об'єднань.

Наша сторінка в Інтернеті: www.lawcentre.com.ua

**Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Страчених, 3
Телефон/факс: (0342)505675
e-mail: law.centre@yahoo.com**

21 листопада в Україні відзначають День Гідності та Свободи. Це – день, що змінив нашу державу, коли на захист своєї країни стали кращі представники українського народу.

22 листопада з нагоди Дня Гідності та Свободи в актовій залі навчально-наукового юридичного інституту студентським активом проведено літературно-музичну композицію «А свічка тихо скрапує слізьми».

У ці дні ми згадуємо тих, хто підняв стяг боротьби за нашу свободу під час Революції

Гідності. Учасники заходу з болем і сльозами на очах згадували події Революції Гідності.

Під час проведеного заходу студенти відтворили барикади Майдану, хлопці переда-

ли справжній український дух та звитягу захисників України. Була відтворена туга та скорбота матерів, котрі не дочекались своїх синів та дівчат, які з нетерпінням чекали своїх коханих хлопців.

Захід супроводжувався читанням віршів, виконанням пісні, а також демонструванням відеоролику.

Хвилиною мовчання й свічою пам'яті присутні вшанували Небесну Сотню та захисників України, що полягли в зоні АТО.

Яшан Вікторія
ПР-41

Брейн-ринг «Права людини»

11 грудня 2019 р. в навчально-науковому юридичному інституті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» спільно з Головним територіальним управлінням юстиції в Івано-Франківській області відбувся ІV Брейн-ринг «Права людини» для учнів 9-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів Прикарпаття. Цьогоріч географія представлення команд була досить широко.

У такому інтелектуальному змаганні виявили бажання взяти участь 26 команд, зокрема: «Агенти справедливості» – Кобаківський ліцей імені Марка Черемшини Рожнівської сільської ради ОТГ Косівського району Івано-Франківської області; «Алібі» – Ліцей імені Романа Шухевича, м. Івано-Франківськ; «Астрея» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №22; «Боги Юриспруденції» – юридичне відділення Івано-Франківського коледжу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»; «Варта» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №16; «Вето» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №25; «Де-Юре» – Івано-

Франківський академічний ліцей-інтернат Івано-Франківської обласної ради; «De iure» – Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола; «Дефініція» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №22; «Діти Феміди» – Івано-Франківський НВК «Школа гімназія №3»; «Ерудит» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №10;

«Ерудити права» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №18; «Імперія закону» – Калуська ЗОШ І-ІІІ ступенів №3, м. Калуськ; «ККК (Кваліфікація, креативність, компроміс)» – Богородчанська ЗОШ І-ІІІ ступенів №1; «Конфедерація» – Надвірнянська ЗШ І-ІІІ ступенів №1, м. Надвірна; «Магістри юстиції» – Івано-Франківський фізико-технічний ліцей-інтернат Івано-Франківської обласної ради;

«Ніхто, крім нас» – Івано-Франківський природничо-математичний ліцей Івано-Франківської міської ради; «Палата лордів» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №21; «Паритет» – Ліцей №23 ім. Р. Гурика Івано-Франківської міської ради; «Правові емоції» – Долинський науково-академічний ліцей «Інтелект»; «Scientia Vincet!» – Українська гімназія №1 Івано-Франківської міської ради; «УРА» (Угорницька Республіка Активістів) – Угорницька ЗШ І-ІІІ ступенів Івано-Франківської міської ради; «Феміда» – Гаврилівський ліцей Переріслянської сільської ради ОТГ; «Форсеті» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №3; «Sherlock girls» – Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола; «Юні омбудсмени» – Ліцей №13 Івано-Франківської міської ради; Учасники відповідали на запитання, а їх було всього 30, які були складені на основі Загальної декларації прав людини, Конституції України і Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

В ході наполегливої боротьби перемогу святкувала команда «Феміда» – Гаврилівського ліцею Переріслянської сільської ради ОТГ.

ІІ місце розділили між собою команди: «Паритет» – Ліцей №23 ім. Р. Гурика Івано-Франківської міської ради; «Магістри юстиції» – Івано-Франківський фізико-технічний ліцей-інтернат Івано-Франківської обласної ради; «Sherlock girls» – Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола; «Астрейя» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №22; «Ніхто, крім нас» – Івано-Франківський природничо-математичний ліцей Івано-Франківської міської ради; Почесне ІІІ місце у команд:

«Ерудити пра- ва» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №18; «Ерудит» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №10;

«Дефініція» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №22; «Боги Юриспруденції» – юридичне відділення Івано-Франківського коледжу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка»; «Агенти справедливості» – Кобаківський ліцей імені Марка Черемшини Рожнівської сільської ради ОТГ Косівського району Івано-Франківської області;

«Імперія закону» – Калуська ЗОШ І-ІІІ ступенів №3, м. Калусь «Конфедерація»; – Надвірнянська ЗШ І-ІІІ ступенів №1, м. Надвірна; «Палата лордів» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №21; «Вето» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №25; «Форсеті» – Івано-Франківська ЗШ І-ІІІ ступенів №3; «Правові емоції» – Долинський науково-академічний ліцей «Інтелект». Переможців було нагороджено цінними подарунками та грамотами, керівникам вручено подяку за фахову підготовку команд, а кожен учасник отримав солодку відзнаку!

Яшан Вікторія
ПР-41

Андріївські вечорниці

цікавою і пізнавальною програмою, щедрою гостиністю.

Багато творчих зусиль доклали до організації та проведення Андріївських вечорниць студентський Сенат, культурно-просвітницький сектор та координаційна рада.

Народні пісні, щирий сміх, приємна атмосфера залишили незабутні враження і теплі спогади. Усі учасники вечорниць могли скуштувати традиційні

українські страви: вареники, пиріжки, які манили своїм чудовим запахом і від різноманітності яких розбігались очі.

На Андріївських вечорницях студенти ННЮІ ще раз довели, що у нашого народу багаті та цікаві обряди та традиції, залишені в спадок від наших бабусь і дідусів. Їх потрібно пам'ятати та шанувати, адже щасливого майбутнього ми можемо досягти лише пам'ятаючи наше славне минуле.

Яшан Вікторія
ПР-41

Moris Group – це юридична компанія, що надає комплексні кваліфіковані послуги в галузі українського та міжнародного права.

Представництво в Івано-Франківську Україна, 76000, м. Івано-Франківськ вул. Чорновола, 23 тел.: (0342) 77-73-78

Головний офіс у м. Києві Україна, 01010, м. Київ вул. Московська, 8-6 тел.: (044) 359-03-05; (044) 359-03-6 факс: (044) 359-03-05

АКТУАЛЬНИЙ КОМЕНТАР

ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «МІСЦЕВІ ПОДАТКОВІ ПЛАТЕЖІ» ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Податковий кодекс України (далі – ПКУ або кодекс) спричинив втрату чинності великого масиву нормативно-правових актів України, які регулювали оподаткування, а також вніс суттєві зміни в правове регулювання місцевих податкових платежів. Основною зміною стало положення п. 10.4. ст. 10 ПКУ: «Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється». Тобто, придумувати собі якісь податкові платежі, крім тих, які визначені в ПКУ, місцева рада не може.

Загалом, згідно кодексу, в межах закріплених повноважень, місцеві ради можуть своїми рішеннями врегулювати елементи місцевих податкових платежів, які є в ПКУ.

Така норма ПКУ вступає у суперечність з положеннями Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», що містить визначення поняття самооподаткування (як форму залучення на добровільній основі за рішенням зборів громадян за місцем проживання коштів населення відповідної території для фінансування разових цільових заходів соціально-побутового характеру (ч. 22 ст. 1). З цього приводу, стаття 5 ПКУ, яка встановлює співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами, зазначає, що «...поняття, правила та положення, установлені кодексом та законами з питань митної справи, застосовуються виключно для регулювання відносин, які виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок

їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення ПКУ; інші терміни, що застосовуються у кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами».

На основі вищевикладеного, місцеві податкові платежі можна визначити як передбачені ПКУ податки та збори (плату, внески), які є джерелом формування доходної частини місцевого бюджету та мають дворівневу систему правового регулювання: вид їх встановлюється законодавчим актом (ПКУ), а елементи конкретизуються в рішеннях місцевих рад.

Види місцевих податкових платежів виділено у статті 10 ПКУ, а саме: податок на майно (що складається, згідно статті 265 ПКУ з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку і плати за землю); єдиний податок; збір за місця для паркування транспор-

тних засобів та туристичний збір.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, включає оподаткування житлової та нежитлової нерухомості, а плата за землю справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності (ст. 14 ПКУ). Транспортний податок стягується з фізичних та юридичних осіб, в тому числі нерезидентів, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (ст. 267 ПКУ). Єдиний податок встановлюється для суб'єктів (чотири групи платників) спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності (ст. 291 ПКУ).

Збір за місця для паркування транспортних засобів стягується з юридичних осіб, їх філій (відділень, представництв), фізичних осіб - підприємців, які за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, організують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведених автостоянках (п.14.1.229; ст. 268-1 ПКУ). Туристичний збір стягується з громадян України, іноземців, а також осіб без громадянства, які перебувають на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської,

адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, про встановлення туристичного збору, та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі), зокрема в закладах готельного типу,

санаторно-курортних закладах; житлових будинках, прибудовах до житлового будинку, квартирах, котеджах, кімнатах, садових чи дачних будинках, будь-яких інших об'єктах, що використовуються для тимчасового проживання (ночівлі) (ст. 268 ПКУ).

Зарахування місцевих

податків та зборів до відповідних місцевих бюджетів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.

Петровська Ірина
доцент кафедри
конституційного, міжнародного
та адміністративного права
ННЮІ

МОЛОДИЙ НАУКОВЕЦЬ

Проблеми реалізації конституційної відповідальності на сучасному етапі

У вітчизняній юридичній науці в цілому та в науці конституційного права зокрема існує ціла низка підходів щодо розуміння сутності та змісту конституційно-правової відповідальності. Це, у першу чергу, обумовлюється тим, що застосування заходів конституційно-правової відповідальності до суб'єктів конституційних відносин (насамперед – до органів державної влади та їх посадових і службових осіб) може ефективно сприяти здійсненню їх завдань і функцій, належному виконанню повноважень вищевказаними суб'єктами.

Конституційно-правова відповідальність – це визначений конституційно-правовими нормами вид соціально-правової відповідальності, який передбачає належне виконання суб'єктами державно-політичних відносин своїх обов'язків у зв'язку з набуттям ними спеціального конституційного статусу та здійсненням політичної влади, а також встановлює негативні наслідки у вигляді конституційно-правових санкцій у разі вчинення ними конституційного delікту.

Проте, варто зауважити, що має значення не лише загальне розуміння конституційно-правової відповідальності в цілому, а також виділення у її структурі позитивної та негативної відповідальності.

Позитивна юридична відповідальність – це не механічне підкорення індивіда закону, викликане страхом перед покаранням, а добровільне ви-

конання законів, що ґрунтується на високій правовій і політичній культурі громадянина. Тобто «юридична відповідальність не може зводитися лише до державного примусу, як і державний примус до юридичної відповідальності, тому що держава на підставі чинного законодавства може не лише примушувати, а й заохочувати суб'єктів правовідносин». «Позитивною»

може бути лише конституційно-правова відповідальність держави, органів публічної влади та посадових осіб. «Позитивність» конституційно-правової відповідальності зазначених суб'єктів зумовлена специфікою їхнього правового статусу, який характеризується імперативністю.

Вона виявляється, головним чином, «... у спрямованому впливі – як відповідальне ставлення суб'єктів до своїх конституційних компетенцій і дійове суспільно корисне їхнє виконання».

Негативна (ретроспективна) конституційно-правова відповідальність передбачає виникнення суспільних відносин, які є негативною реакцією з боку держави на вже вчинене конституційне правопорушення, та полягає в тому, що суб'єкт

цього правопорушення зазнає визначеної санкцією особою та майнової шкоди. Тобто в такому аспекті конституційно-правова відповідальність спрямовується в ретроспективному плані – конституційно-правова відповідальність як вид суспільних відносин виникає після іншого виду суспільних відносин – конституційного правопорушення і є реакцією держави на це правопорушення.

Якщо негативна (ретроспективна) відповідальність виконує охоронні функції, то позитивна (перспективна) – виражає її демократичний характер і творчу роль.

Загальна декларація прав людини – перший міжнародно-правовий документ, що проголосив основні права і свободи людини.

Дана декларація закріплює абсолютно всі види прав, зокрема:

1) громадянські (особисті) права необхідні для забезпечення її фізичної і морально-психологічної (духовної) індивідуальності (на життя, особисту недоторканність і недоторканність приватного життя, свободу пересувань, вибір місця проживання, безпечне навколишнє природне середовище, житло, на ім'я, честь і гідність, свободу думки (світогляду), свободу віросповідання);

2) політичні права і свободи – можливості (свободи) громадянина брати активну участь в управлінні державою та у громадському житті, впливати на діяльність різних державних органів, а також громадських організацій політичної

спрямованості. Це право обирати і бути обраним до представницьких органів державної влади і місцевого самоврядування, право на утворення громадських об'єднань і участі в їхній діяльності, право звернення до органів держави, свобода демонстрацій і зборів, право на інформацію, свобода преси, радіо, телебачення та інші;

3) економічні права і свободи – можливості (свободи) людини і громадянина володіти, користуватися і розпоряджатися предметами споживання і основними чинниками господарської діяльності: власністю (право на власність) і своєю робочою силою (право вибору роду занять), використовувати її самостійно або за трудовим договором (право на працю), виявляти підприємливість та ініціативу в реалізації своїх здібностей і придбанні засобів для існування, беручи участь у виробництві матеріальних та інших благ (свобода підприємництва);

4) соціальні права і свободи – можливості (свободи) людини і громадянина бути соціально захищеним державою: право на отримання належної зарплати (стипендії); право на соціальне забезпечення у разі хвороби, каліцтва, втрати годувальника; право на охорону здоров'я та медичну допомогу; право на захист материнства й дитинства; право на соціальне страхування; право на відпочинок, право на гідний рівень життя; право на страйк та ін.;

5) культурні (гуманітарні) права і свободи (освіту; вільний вибір мови спілкування, виховання, навчання і творчості; доступ до культурних цінностей; користування установами культури; використання вітчизняних і світових досягнень культури і мистецтва; вільну наукову, технічну і художню творчість; охорону інтелектуальної власності; інформацію про культурне життя).

На державні органи, як загальної, так і спеціальної компетенції, покладається обов'язок виконувати свої владні повноваження так, щоб дотримувались основні пра-

ва і свободи, які зазначені в Декларації. І саме конституційна відповідальність державних органів є засобом забезпечення дотримання прав та свобод, передбачених Декларацією.

В залежності від характеру наслідків, які відчуває, зазнає суб'єкт відповідальності (в нашому випадку - державний орган чи його посадова особа) можна виділити такі основні

форми прояву конституційно-правової відповідальності: 1) дострокове припинення повноважень органів публічної влади та їх посадових осіб; 2) позбавлень спеціального статусу; 3) дострокове розформування підлеглого органу або його реформувань; 4) встановлення обмежень щодо реалізації окремих конституційних прав і свобод відповідними суб'єктами; 5) примус до виконання конституційних обов'язків; 6) негативна оцінка нормотворчої діяльності суб'єкта.

Одним із провідних суб'єктів позитивної та негативної відповідальності виступає ВРУ. Позитивну конституційно-правову відповідальність парламенту можна диференціювати за сферами та напрямками парламентської діяльності, зокрема: 1) позитивна конституційно-правова відповідальність парламенту у сфері представницької діяльності (як внутрішнє, так і зовнішнє представництво); 2) позитивна конституційно-правова відповідальність парламенту за законодавчу діяльність; 3) позитивна конституційно-правова відповідальність у сфері установчих повноважень; 4) позитивна конституційно-правова відповідальність парламенту у фінансово-бюджетній сфері; 5) позитивна відповідальність за здійснення парламентських кон-

трольних повноважень. Разом з тим, до Верховної Ради України також може бути застосовано і негативну конституційно-правову відповідальність. Відповідно до ч. 2 та ч. 3 ст. 90 Конституції України, за якою Президент України має право достроково припинити повноваження Верховної Ради України, якщо: 1) протягом одного місяця у Верховній Раді України не сформовано коаліцію депутатських фракцій відповідно до статті 83 цієї Конституції; 2) протягом шістдесяти днів після відставки Кабінету Міністрів України не сформовано персональний склад Кабінету Міністрів; 3) протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися. Рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України приймається Президентом України після консультацій з Головою ВРУ, його заступниками та головами депутатських фракцій у ВРУ.

Якщо Верховна Рада України є суб'єктом колегіальної конституційно-правової відповідальності, то народний депутат України – суб'єктом індивідуальної конституційно-правової відповідальності. Позитивна відповідальність народного депутата України може бути систематизована у рамках двох основних напрямів: 1) загальна конституційно-правова відповідальність, яка базується на вимогах депутатської етики. Зокрема, відповідно до ст. 8 Закону України «Про статус народного депутата України», у своїй діяльності народний депутат повинен дотримуватися загально-визнаних норм моралі; завжди зберігати власну гідність, поважати честь і гідність інших народних депутатів, службових та посадових осіб і громадян; утримуватись від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду України, державу. Неприпустимим є використання народним депутатом свого депутатського мандата всупереч загально-визнаним нормам моралі, прав і свобод людини і громадянина, законним інтересам суспільства і держави.

2) професійна конституційно-правова відповідальність, яка визначена у ст. 6 вказаного Закону та регламентує діяльність депутата у парламенті. Ч. 2 ст. 5 Закону «Про статус народного депутата України» визначає негативну конституційно-правову відповідальність. Зокрема, у разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності повноваження народного депутата припиняються достроково на підставі закону за рішенням суду. Крім того, народний депутат України може бути позбавлений депутатської недоторканності більшістю голосів від конституційного складу парламенту.

Позитивна конституційно-правова відповідальність глави держави прописана у ст. 106 Конституції, і яка впливає з: 1) представницьких повноважень – повноваження із представництва держави у внутрішньополітичних та зовнішньополітичних відносинах; 2) повноважень Президента по відношенню до Верховної Ради та в сфері законодавчої влади; 3) повноважень Президента у сфері виконавчої влади; 4) повноважень Президента у сфері судової влади; 5) повноважень Президента у сфері національної безпеки, оборони та військової політики. Негативна конституційно-правова відповідальність Президента України можлива у формі застосування до нього

процедури імпичменту. Позитивна відповідальність Кабінету Міністрів України визначається у ч. 2 ст. 113 Конституції України, де передбачено, що Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України і деталізується у ст. 116 Конституції України, де визначено сфери його повноважень. Що ж стосується негативної відповідальності, то відповідно до ст. 87 Конституції України, ВРУ за пропозицією Президента України або не менш як однієї третини народних депутатів України від конституційного складу ВРУ може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України. Законодавство також детермінує негативну конституційно-правову відповідальність уряду, яка може бути: 1) колективна (колективна) – застосовується до всього складу уряду. Зокрема, відповідно до ст. 87 Конституції України; 2) індивідуальна відповідальність членів уряду. Згідно ст. 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», член Кабінету Міністрів України (крім Прем'єр-міністра України) може бути звільнений з посади Верховною Радою України. Таким чином, можна зроби-

ти висновок, що конституційна відповідальність є вид соціально-правової відповідальності, який передбачає належне виконання суб'єктами державно-політичних відносин своїх обов'язків у зв'язку з набуттям ними спеціального конституційного статусу та здійсненням політичної влади, а також встановлює негативні наслідки у вигляді конституційно-правових санкцій у разі вчинення ними конституційного делікту. Формами такої відповідальності є: 1) дострокове припинення повноважень органів публічної влади та їх посадових осіб; 2) позбавлень спеціального статусу; 3) дострокове розформування підлеглого органу або його реформувань; 4) встановлення обмежень щодо реалізації окремих конституційних прав і свобод відповідними суб'єктами; 5) примус до виконання конституційних обов'язків; 6) негативна оцінка нормотворчої діяльності суб'єкта. Такий вид відповідальності державних органів є засобом забезпечення основних прав і свобод людини і громадянина, які закріплені в Загальній Декларації прав людини.

*Турків І. Р.,
студентка III курсу
Науковий керівник:
професор кафедри
конституційного, міжнародного
та адміністративного пра
ННЮІ,
д. ю. н., проф. В. В. Книш*

ПРОБЛЕМИ ВИРІШЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОНФЛІКТУ НА БАЗІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ НОРМ

Систематизація та узагальнення прогнозів українського експертного середовища дає змогу виділити можливі сценарії розвитку російсько-українського конфлікту:

- 1) сценарії радикального характеру («тотальна війна», «відтинання»);
- 2) сценарії конформістського та поміркованого характеру («сателітність», «заможвання», «ні війни, ні миру»);
- 3) сценарій реінтеграції. Розглянемо сценарій

«тотальної війни». Як зазначає С. В. Кононенко, тотальність є загальною та всеосяжною змобілізованістю суспільства й держави задля воєнної перемоги. Тотальна війна є винятково оборонною війною за виживання. Тотальна війна потребує: постійної готовності; мобілізації та об'єднання навколо військових цілей всіх елементів суспільного життя (політичного, економічного, технологічного, культурного); консолідуючої пропаганди; одноосібного та

відповідального управління; максимально можливої економічної самодостатності. Сценарій «тотальної війни» можливий за умови прийняття керівництвом Росії рішення про початок відкритої воєнної агресії з метою отримання сухопутного коридору в Крим чи доступу до свого воєнного контингенту в Придністров'ї. Україна буде позбавлена вибору можливостей врегулювати конфлікт у Донбасі миром і буде змушена захищати свою незалежність, використовуючи

всі наявні ресурси. В свою чергу, сценарій «відтинання» або «стіни» передбачає остаточну відмову України від окупованих територій і повний розрив з ними. Подальша історична доля цих територій цікавитиме Україну лише з точки зору забезпечення її власної безпеки. Можливість реалізації цього сценарію базується на наявності значного ментального розриву між певною частиною жителів тимчасово окупованих районів Донбасу та більшістю українського суспільства.

На думку О. Резнікова та С. Дрьомова, в Україні реалізація сценарію «відтинання» полягає в зміні територіального устрою країни, що може бути досягнуто наведеними нижче шляхами:

1. П р о в е д е н н я всеукраїнського референдуму. Варто зазначити, що в разі «відтинання» тимчасово непідконтрольних територій ратифікаційний референдум набуває ознак конституційного, оскільки в ст. 133 Конституції України наведено вичерпний перелік адміністративно-територіальних одиниць, які входять до складу України. Тому утворення нової адміністративно-територіальної одиниці, її виведення зі складу України потребує внесення відповідних змін до вказаної конституційної норми.

2. Зміна меж Донецької та Луганської областей. Цілковито очевидним є те, що зміна території України має бути пов'язана з ліквідацією чи зміною меж відповідних областей, адже непідконтрольними українській владі є лише частина Донецької та Луганської областей. З огляду на це вбачаються можливими кілька варіантів розв'язання цієї проблеми: зменшення Донецької та Луганської областей за рахунок відтинання непідконтрольних українській владі територій із перенесенням обласних центрів у інші міста; ліквідації Донецької та Луганської областей шляхом передачі підконтрольних українській владі територій Д н і п р о п е т р о в с ь к і й, Запорізькій та Харківській

областям; утворення на підконтрольних українській владі територіях нової області.

3. Наділення Верховної Ради України повноваженнями щодо вирішення питання про зміну території України. Чинні станом на сьогодні нормативно-правові акти України не можуть забезпечити ефективної та швидкої реалізації сценарію «відтинання» непідконтрольних територій.

Це зумовлено недосконалістю встановлених законодавством України процедур, нагальною потребою гармонізації системи чинних нормативно-правових актів, якими врегульовано суспільні відносини в цій сфері.

Далі можна розглянути більш помірковані варіанти вирішення конфлікту між Росією та Україною. Одним з таких є сценарій «сателітності».

Сценарій «сателітності» передбачає пошук способів сепаратного миру з Росією на вигідних для неї умовах, нехтування інтересів західних партнерів, визнання автономії Донбасу, відмова від повернення Криму. Такого типу примирення позбавить зовнішню політику Української держави значної частини незалежності та прив'яже її історичну долю до історичної долі Росії. Майбутнє обох держав, якщо воно знову стане спільним, навряд чи продемонструє щось відмінне від того, що раніше вже траплялося в історії цих двох народів, а шлях втрат, воєн і репресій повториться знову.

Як зазначають В. П. Горбулін, О. С. Власюк та Е. М. Лібанова, попри абсолютну і небезпечність, і неприйнятність, окремі фрагменти такого сценарію

простежуються протягом нетривалого проміжку часу. Побіжними доказами можуть бути недовготривалі ускладнення під час Мінських перемовин, легке «забуття» кримської теми.

Наступний сценарій – «заморожування» конфлікту. Він полягає в «заморожуванні» конфлікту за зразком Придністров'я, Абхазії, Південної Осетії. В такому рішенні зацікавлена Росія, частина країн Євросоюзу і найбільш конформістські та проросійські шари європейського суспільства. Сутність такого врегулювання в тому, що постраждали в результаті конфлікту райони, так звані «ДНР» і «ЛНР», залишаються у складі України, можливо, на умовах надання їм особливих владних повноважень.

В. П. Горбулін, О. С. Власюк та Е. М. Лібанова визначають таку послідовність подій пропонованого сценарію:

1. Припинення бойових дій на всій лінії фронту.
2. Відносна стабілізація соціально-економічної ситуації на окупованих територіях.

3. Подальша внутрішня легітимізація маріонеткових режимів ДНР та ЛНР у спосіб проведення неузгоджених з Україною виборів та інших заходів, спрямованих на суверенізацію чи входження до складу Росії.

4. Фактичне і офіційне представництво інтересів ДНР та ЛНР Росією в міжнародних форматах.

5. Фактична зміна предмету переговорів та переговорного формату: замість умов реінтеграції окупованих територій до складу України предметом переговорів стають умови укладення миру між Україною і Росією.

В свою чергу сценарій «ні війни, ні миру» або «обмеженої війни та перманентних переговорів» робить можливим досягнення максимального результату з найменшими жертвами, хоча й потребує багато часу, вміння і терпіння.

На думку В. П. Горбуліна, О. С. Власюка та Е. М. Лібанової, сценарій «ні війни, ні миру» передбачає:

- обмежену та стримувальну війну проти Росії та колабораціоністів на сході з метою завдати їм якомога більше демотивуючих втрат;

- постійний переговорний процес;

- нарощування військового потенціалу України та поступовий перехід від блокування противника до його витіснення;

- зростання інтенсивності міжнародних санкцій і дипломатичної ізоляції Росії;

- послідовне й кардинальне реформування українського суспільства;

- зближення з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО) і Європейським Союзом (ЄС), а також формування низки оборонних союзів із частиною пострадянських та центральноєвропейських держав.

Утілення цього сценарію потребуватиме політичних умінь і моральної витримки, дій збройних сил швидкого реагування та спеціального призначення, гнучкої й креативної дипломатії. Необхідно констатувати, що наразі ми маємо справу саме із цим сценарієм щодо всіх тимчасово неконтрольованих Україною територій.

Як зазначає П. П. Гай-Нижник, з п'яти зазначених вище сценаріїв перший і останній розглядають розв'язання конфлікту воєнним шляхом і, по суті, відводять домінуючу роль «партії війни», хоча в першому сценарії ведення війни залежить від Росії, а у п'ятому – від України. Три інших сценарії розвитку українсько-російських відносин («стіни», «сателітності» та «заморожування») за своєю сутністю є сценаріями мирного врегулювання конфлікту, і саме від вибору тактики і стратегії влади України залежить реалізація будь-якого з них.

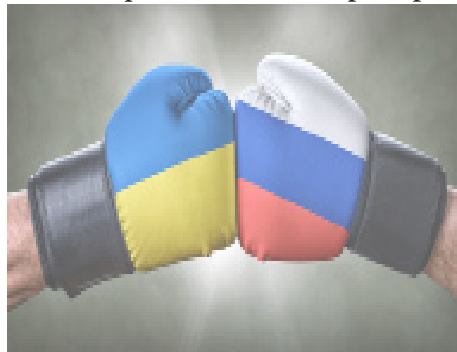
Сценарій вирішення конфлікту на Сході України шляхом реінтеграції територій виглядає найскладнішим, але з точки зору національних інтересів України, забезпечення довгострокової регіональної стабільності та цілей розвитку держави, виглядає найбільш прийнятним.

Реінтеграція означає повернення тимчасово окупованих територій України, населення, що на них проживає, в єдиний конституційний простір України.

На думку П. П. Гай-Нижника, сценарій реінтеграції передбачає:

- спільне забезпечення сторонами конфлікту деескалації протистояння і демілітаризації регіону, повне виведення російських військ і сепаратистських збройних утворень, забезпечення повного контролю над цією територією України;

- інституційне забезпечення громадянського діалогу і формування консенсусу в суспільстві щодо реінтеграції постконфліктних територій;

- утворення Громадської ради у питаннях Донбасу та забезпечення постійних соціальних комунікацій з участю осіб «поза політикою»;

- узгодження в робочих групах та можливість прийняття нових законів про формування особливих районів з окремими адміністративними статусами – Північний Донбас і Південний Донбас (замість самопроголошених «ЛНР» та «ДНР»), а також вирішення питань про нове регіональне утворення на основі територій Луганської та Донецької областей, що не увійдуть до складу особливих районів;

- закріплення в Конституції України поняття «особливих районів», статус і повноваження яких має визначити закон про регіональне самоврядування (додатково до закону про місцеве самоврядування), що визначить їх повноваження щодо транскордонного співробітництва (без права на підписання міждержавних угод);

- проведення виборів до органів місцевого самоврядування в «особливих районах» та до виборів до Верховної Ради України в округах, де ці вибори не відбулися у 2014 році;

- досягнення домовленостей з представниками Північного та Південного Донбасу щодо приведення їх внутрішніх нормативно-правових актів у відповідність до закону про статус особливих районів та роззброєння парамілітарних утворень, що діють поза межами закону та не підконтрольні владі особливих районів;

- проведення виборів керівництва особливих районів згідно із Конституцією України та відповідними законами.

Варто згадати також про те, що 18 січня 2018 року був прийнятий Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», який відомий як закон про реінтеграцію Донбасу. У ст. 5 даного Закону закріплено, що для забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях органи державної влади та їх посадові особи, діючи на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України:

1) вживають заходів для захисту прав і свобод цивільного населення;

2) здійснюють із додержанням міжнародних зобов'язань України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, принципів і норм міжнародного права політико-дипломатичні, санкційні та інші заходи з метою відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно визнаного державного кордону;

3) вживають заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації;

4) розвивають із залученням ресурсів держави та міжнародної допомоги оборонний і безпековий потенціал України з метою відсічі збройній агресії Російської Федерації;

5) використовують механізми двосторонньої

міжнародної співпраці, міжнародних організацій та міжнародних судових інстанцій з метою збереження та посилення санкцій, що застосовуються щодо Російської Федерації членами міжнародного співтовариства.

*Шенітчак Л. Т.,
студентка IV курсу
Науковий керівник:
професор кафедри
конституційного, міжнародного
та адміністративного права
ННЮІ,*

д. ю. н., проф. В. В. Книш

ОКРЕМІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ГОЛОВИ МІСЦЕВОЇ РАДИ

Питання адміністративно-правового статусу голови місцевої ради на сьогодні детально не аналізувалось науковцями. Звичайно ж, адміністративно-правовий статус є частиною правового статусу, проте пов'язаний з детальною характеристикою не тільки прав та обов'язків, правових норм, правосуб'єктності, деліктоздатності, а й функцій та повноважень місцевого голови, його ролі в публічному адмініструванні на місцевому рівні.

Роль та місце у системі місцевого самоврядування голови відповідної сільської, селищної чи міської ради визначаються Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), а також деякими нормами таких Законів України як: «Про статус депутатів місцевих рад», «Про місцеві вибори» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та іншими нормативно-правовими актами.

Для розуміння особливостей та ознак посади місцевого голови, ми детально дослідили Закон та опрацювали статті, які характеризують цю посаду. Згідно з ч.1, ст. 12 Закону, сільський, селищний, міський голова є головною посадовою особою територіальної громади відповідно села (добровільного об'єднання в одну територіальну громаду жителів кількох сіл), селища, міста. Його влада поширюється на всю територію відповідної територіальної громади. Для реалізації влади на місцях створюється відповідний виконавчий орган – виконавчий комітет, який, відповідно, очолює місцевий голова та має один ухвальний голос на засіданнях виконкому. До його компетенції входить здійснення керівництва апаратом ради та її виконавчо-

го комітету. Він веде засідання відповідної місцевої ради.

Щоб ефективно здійснювати свої повноваження місцевий голова має вимоги щодо несумісності. Це обумовлено великою відповідальністю цієї посади, оскільки місцевий голова не повинен відволікатись від здійснення своїх юридичних обов'язків. Проте, це не стосується творчої, наукової та викладацької діяльності, тренерської практики у вільний від основних обов'язків час.

Місцевий голова також є центральною посадовою особою в системі місцевого самоврядування, яка очолює місцеву раду відповідної територіальної громади – села, селища, міста чи об'єднаної територіальної громади. Ця особа має добре знатись на проблематиці та особливостях даного краю та бути кваліфікованою у здійсненні публічного адміністрування (управління) у відповідній адміністративно-територіальній одиниці.

Згідно з ст. 42 Закону, при здійсненні наданих повноважень сільський, селищний, міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним - перед відповідною радою, а з питань здійснення виконавчими орга-

нами ради повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади. Сільський, селищний, міський голова щорічно звітує відповідно сільській, селищній, міській раді про здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності виконавчими органами відповідної ради; не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед територіальною громадою на відкритій зустрічі з громадянами. На вимогу не менше половини депутатів відповідної ради сільський, селищний, міський голова зобов'язаний прозвітувати перед радою про роботу виконавчих органів ради у будь-який визначений ними термін. Також із цієї статті випливає, що місцевий голова організовує роботу відповідної ради та виконавчого комітету, а також усі нормативно-правові акти, видані цими суб'єктами влади потребують підпису голови для набуття юридичної сили.

Отже, місцевий голова – центральна посадова особа в системі місцевого самоврядування, яка очолює місцеву раду відповідної територіальної громади – села, селища, міста чи об'єднаної територіальної громади. Ця особа добре знається на проблематиці та особливостях даного району та є кваліфікованою у здійсненні влади. Вона несе особисту відповідальність за свої діяння перед населенням відповідної територіальної громади, а також є підзвітною відповідній раді.

*Корнієнко Максим
Студент групи ПР-22 ННЮІ,
Науковий керівник:
доц. Петровська І.І.*

3 Новим 2020 роком!!!

Новий рік – одне з найпопулярніших календарних свят. Цей день протягом століть щорічно відзначають, знають, люблять і чекають люди, різні у своїх етно-національних традиціях і релігійних переконаннях.

Традиції новорічного святкування

Серед українського селянства аж до початку ХХ ст. зберігалися новорічні традиції змішаного язичницько-християнського походження. Новорічні свята вважалися чарівним часом, коли пробуджувалася й ставала небезпечною всіяка нечиста сила. Вірили, що на святках присутні душі померлих родичів, яких також боялися і намагалися умилоствити. Побутувало уявлення про те, що у новорічну ніч відкривається небо і в Бога можна попросити що завгодно. До цієї ночі, як і до свята Івана Купала, приурочені перекази про палаючі гроші та скарби. Дуже довго жила віра в те, що характер новорічного свята впливає на долю всього року. На цьому ґрунті сформувалися звичаї, обряди, заборони та обмеження, в яких яскраво відбився світогляд хлібороба, його невпевненість у завтрашньому дні, страх перед стихійними силами природи.

Традиційна новорічна обрядовість українців – це ціла низка зимових свят, серед яких виділяється період дванадцятидення з кульмінаційними точками 25 грудня (Різдво), 1 січня (Новий рік) і 6 січня (Хрещення) за старим стилем. Навколо цих дат церковного та світського календарів протягом віків склався надзвичайно багатий комплекс звичаєвості. Останній день старого і перший день нового року українці відзначали як свята Меланки (Маланки) і Василя. На відміну від Різдва і Хрещення, ці дні не мали важливого значення в релігійному календарі, тому в їхній обрядовості майже не помітно церковних мотивів.

Вечір 31 грудня називали щедрим, або багатим, до нього готували багатий святковий стіл. Тоді ж вдавалися до різноманітних магічних ритуалів. Наприклад, господар підходив з сокирою до дерева, звертаючись до нього: «Як уродиш – не зрубаю, як не вродиш – зрубаю» – і тричі легенько торкався сокирою стовбура. Наслідком цих дій мав бути

рясний урожай фруктів. Щоб улітку позбутися гусені, тричі оббігали садок босоніж тощо.

Походження символів Нового року також бере початок у давніх часах. Здавна вважали, що ялинка на святкуванні Нового року відлякує злі сили. У деяких країнах дітям дарують подарунки на Новий рік, однак здебільшого подарунки дарує Святий Миколай на Різдво або в день Святого Миколая. Він має різні назви у різних культурах: у Нідерландах його називають Синтія Клаас, в США й Англії – Санта-Клаус, в Іспанії – тато Ноель, у Румунії – Мош Джаріле. Зовнішній вигляд і характер цього персонажа формували протягом століть, і кожен народ додавав до його образу свої особливості.

Сучасна європейська традиція класти подарунки під ялинку народилася в Англії в 1841 році, коли королева Вікторія з чоловіком встановили в палаці ялинку, прикрашену цукерками і сувенірами для дітей. Оскільки подарунків було забагато, щоб вішати на гілки, то їх загорнули в яскраві обгортки і поклали під святкове дерево

Новий рік – нове життя: як правильно поставити цілі на рік

Початок року – завжди хороший етап для постановки нових життєвих цілей, для планування кроків до здійснення задуманого. Від того, наскільки ретельно ви підійдете до питання планування, залежить кінцевий результат.

Перш ніж планувати, треба підкреслити, у чому ви досягли успіху, які важливі проекти вдалося реалізувати, що вам допомогло досягти бажаного результату? Напевно, ви зможете згадати, як великі досягнення, так і дрібні особисті перемоги. У будь-якому випадку,

важливо похвалити себе за це.

Отже, перейдемо до цілей:

1. Перш за все чітко визначтеся зі своїм маршрутом. Ви повинні розуміти, до чого йдете, тоді і завдання будуть здаватися не такими складними.

2. Намітьте кілька значущих цілей в новому році. Важливо формулювати і прописувати тільки реально досяжні. Для кожної цілі продумайте і пропишіть у щоденнику дати їх реалізації.

3. Якщо у ваших планах дві-три масштабні проекти на рік, то слід кожен з них розбити на дрібні завдання. Просуваючись короткими кроками, вам буде простіше простежити динаміку змін і ви зможете легше дійти до кінцевого позитивного результату.

4. Формулюйте запит тільки в позитивній формі і в теперішньому часі. Наприклад, неправильно говорити: я хотів би, я полюблю, я зустріну, я знайду. Не впускайте сумніви ні на секунду в свої плани.

5. Пам'ятайте, будь-яка обрана вами мета, повинна приводити до результату, який буде емоційно значущим, наповненим для вас.

6. Згадайте про те, що вас внутрішньо надихає, дає сили. Адже у кожного з нас, напевно, є своє джерело натхнення, з якого ми черпаємо енергію для майбутніх успіхів. Кого підтримують близькі люди, друзі, кого наповнюють подорожі або просто улюблена музика. Знайдіть своє джерело позитиву і внутрішньої гармонії.

7. Важливо пам'ятати, що успіх ваших планів на рік залежить тільки від вас, від вашого внутрішнього настрою, оптимізму і віри в себе. Впевнено дивіться вперед, сміливо беріть відповідальність за життя в свої руки і будь-яка поставлена мета неодмінно здійсниться.

З новим роком, з новими починаннями й новими успіхами! Бажаю новорічної радості і непередбачуваного дива, чарівної історії і яскравих, веселих моментів! Нехай Новий рік подарує світлу надію і великі сили, виконає всі добрі бажання і принесе щастя у Ваш дім. І найголовніше, бажаю всім досягти поставлених цілей!

**Максилевич Андрій
МП-12**

Як ефективно підготуватися до екзаменів?

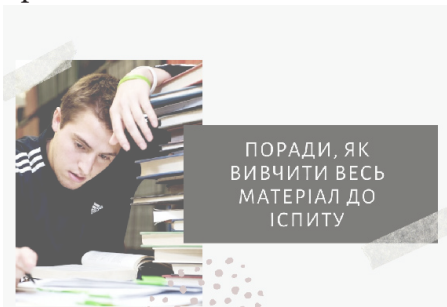
До початку сесії залишилося менше місяця? Об'єм матеріалу, який потрібно вивчити надзвичайно великий? А ти ще навіть не починав готуватися? Не переживай, усе під контролем. Ми підготували для тебе 5 чудових порад присвячених успішній підготовці до іспитів, дотримуючись яких, у тебе точно все вийде.

1) Потрібно грамотно розподілити сили. Проаналізуйте свій розклад: який іспит складніше, який простіше. Взяти в однокурсників конспекти пропущених лекцій. Якщо якісь теми протягом семестру "туго йшли", ще раз продивитися підручники. Крім того, в процесі підготовки важливо враховувати, що будь-яка людина має свій біологічний ритм. У кожного з нас підйом сил, настрою змінюється спадом. У будь-якому випадку свої біоритми можна і потрібно використовувати на благо: в період підйому сил - вчити, а коли активність йде на спад - повторювати пройдене.

2) Уникати зубріння. Механічно завчений текст має властивість безповоротно випаровуватися з пам'яті на іспиті. А щоб цього не сталося, знання треба систематизувати. Вивчаючи матеріал з того чи іншого екзаменаційного питання, постарайтеся запам'ятати найголовніше. Ця інформація в подальшому послужить своєрідним маячком. Якщо згадали ключовий факт, формулу, дату, то неодмінно прийдіть на розум ще що-небудь з того, що читали з даної теми. До речі, правильно розставити маячки допомагає викладач на консультації, тому пропускати їх не варто. Готуючись до іспиту або заліку, ви можете зробити шпаргалки. Вони корисні тому, що допомагають систематизувати вивчений матеріал. Але якщо вже ви набралися мужності принести шпаргалку в аудиторію і підглядати в неї, готуючись

до відповіді, то будьте готові при несприятливому розвитку ситуації за неї і постраждати.

3) Планування відпочинку. Сходіть в театр, кіно, посидьте у кафе з друзями або хоча б прогуляйтеся на свіжому повітрі. Не варто боятися, що упустили час і щось не встигнете вивчити. Навпаки, після відпочинку працездатність збільшиться.

4) Харчування повинне бути повноцінним і збалансованим. Не можна відмовлятися від обіду нібито через те, що треба готуватися. Відчуття голоду не допоможе добре засвоїти досліджуваний матеріал - скоріше навпаки. На час сесії також забудьте про дієти. Адже навіть сама мізерна з них - стрес для організму, а тут ще іспити. Подвійне навантаження! Фахівці настійливо рекомендують виключити з меню енергетичні напої. Ефективність їх, може, й висока, але недовговічна. Потім незмінно настає занепад сил, з яким буває важко впоратися.

5) Займіться спортом. Під час сесії студенти в основному ведуть сидячий спосіб життя. Однак зробити вранці зарядку або сходити, наприклад, в басейн не завадить. З одного боку, це дозволить зняти напругу, а з іншого - рівень фізичної активності прямо впливає на душевний стан.

Безпосередньо ж перед іспитом постарайтеся себе не накручувати. Не випитуйте у тих, хто вже здав, як все пройшло, якщо відчуваєте, що починаєте від цього хвилюватися ще більше. В аудиторію заходьте

впевнено. Всім своїм виглядом показуйте, що ви все знаєте.

Роботу над екзаменаційним квитком психологи рекомендують починати з питання, яке здається більш легким. Накидавши схему відповіді, те ж саме зробіть і з більш складним завданням. Потім поверніться і доповніть попередню відповідь. Така, на перший погляд, "чехарда" також допомагає створити відчуття успіху. При необхідності можна розбавити відповідь відомостями з суміжних областей. Це знадобиться, якщо викладач почне задавати додаткові питання. Деякі можуть поставити в безвихідь, але і в цьому випадку важливо не втрачати впевненості.

Якщо ви добре знаєте предмет, встановили ділові відносини з викладачем) і впевнені у своїх силах, то йдіть відповідати в числі перших. П'ять балів майже напевно вам забезпечені. Якщо ж у власних знаннях є серйозні сумніви, то краще всього йти до столу екзаменатора серед останніх. Адже, як правило, останніми здають погані студенти, і ваша відповідь, навіть не така впевнена, як вам би того хотілося, після двійок і трійок буде виглядати досить солідно.

Намагайтеся дати відповідь на запитання в достатньому обсязі, але завжди щось трохи недоговоріть. Якщо викладач запитає ще щось, то ви можете видати йому решту інформації з цього питання.

Є ще одна проста порада, як зменшити психологічне навантаження під час сесії. Не живіть одними іспитами, живіть тим, що буде після - канікулами! Будуйте плани, призначайте зустрічі з друзями. А ще краще - думайте, як прийдете на навчання після канікул, відпочили, бадьорі, з новими враженнями і досвідом, сповнені наснаги і нових сил.

Гаранько Владислав,
МП-12.

Сесія? Не страшно!

При одній лише згадці про сесію тебе починає трясти, долоні пітніють, а серце б'ється в ритмі «року»? Ти розумієш, що часу уже обмаль, а матеріалу, який потрібно встигнути вивчити дуже багато? Спокійно,

усе під контролем. Ми знаємо кілька чудових порад, як урешті-решт зосередитися, вивчити та скласти будь-який іспит. Ти неодмінно маєш спробувати.

Порада перша - «Пишіть листи». Дослідження, проведене в

2008 році в Університеті Кіото, показало: якщо перед тим, як приступити до «зубріння», протягом 15-20 хвилин згадувати і записувати свої сумні думки і найдрібніші неприємності, що відбулися за останній час

ефективність навчання різко зростає. Справа в тому, що все негативне ми запам'ятовуємо дуже добре. Не самий веселий метод, але реально працює.

Порада друга - «Любуйтеся природою». Три роки тому психологи з Мічиганського університету з'ясували, що споглядання на красу природи підвищує когнітивну функцію на цілих 20%. До речі, необов'язково виїжджати на цю саму природу, можна просто розглядати фотографії краєвидів протягом 5-10 хвилин і після цього приступати до запам'ятовування інформації.

Порада третя - «Говоріть голосніше».

Слова запам'ятовуються на 10% краще, якщо їх викрикувати. Необов'язково, звичайно, кричати на весь будинок, достатньо по кілька разів голосно і виразно вимовити кожне слово.

Порада четверта - «Слухайте себе». Вивчивши якусь інформацію, наговоріть її на диктофон. А коли будете засинати, тихенько включіть цей запис. Цей приголомшливо дієвий спосіб корисний для того, щоб закріпити вже знайомі, але погані запам'ятовуючі речі.

Порада п'ять - «Не сидіть на місці». Читайте лекційний матеріал, підручники та доповіді, наvertsаючи круги по кімнаті. Справа в тому, що ходьба активізує роботу мозку, і ваша здатність до запам'ятовування значно збільшується.

Порада шоста - «Викидайте слова». Супер спосіб для того, щоб вивчити великий обсяг тексту, наприклад, доповідь. Перепишіть цей текст, залишивши від кожного слова тільки першу букву, і вчіть його, намагаючись згадувати ці слова. Природно, спочатку доведеться заглядати в оригінал, але в підсумку вам буде достатньо глянути на усічений варіант і текст моментально

спливе в пам'яті. Таку шпаргалку дуже зручно брати з собою.

Порада сьома - «Спіть більше». Чим довше ви будете спати після того, як щось вивчили, тим краще будете пам'ятати цю інформацію на ранок. А безсонні ночі, навпаки, значно погіршують пам'ять. Краще поспати пару годин перед іспитом, ніж намагатися вивчити ще «пару білетів».

І остання порада - «Займіться спортом!». На цю тему проводилося дуже багато досліджень, і всі підтвердили: аеробні вправи покращують мозковий кровообіг і пам'ять. Пострибайте або потанцюйте перед тим, як сісти за книги і результат буде в рази ефективнішим.

Це все може здатися нісенітницею, але повірте кожна порада, перевірена провідними науковцями світу, і на всі 100% дієва. Вам варто лиш спробувати. Бажаємо успіхів вам у вивченні матеріалу та складенні іспитів!

Гаранько Владислав
МП-12

тел. 50-30-95

Partner GROUP

- Широкий асортимент шкільного приладдя
- Найбільший вибір якісних канцтоварів
- Побутова хімія
- Господарські товари
- Дитячі іграшки
- Сервісне обслуговування організацій
- Індивідуальний підхід до кожного покупця
- Гнучка система знижок
- Доставка канцтоварів безкоштовна

НАШІ МАГАЗИНИ: вул. Гординського, 4
вул. Вовчинецька, 225 ТЦ «Велес»
вул. Хоткевича, 63А ТЦ «Кошик»
ГУРТІВНЯ КАНЦТОВАРІВ: вул. Ребета, 3